

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

4–8. januar 2021.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Januar 2021.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1. Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 08.01.2021	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.824,68	1,83%	17,57%
Dow Jones Industrial	SAD	31.097,97	1,61%	8,19%
NASDAQ	SAD	13.201,98	2,43%	44,61%
Dax 30	Nemačka	14.049,53	2,41%	5,48%
CAC 40	Francuska	5.706,88	2,80%	-5,37%
FTSE 100	Velika Britanija	6.873,26	6,39%	-9,26%
NIKKEI 225	Japan	28.139,03	2,53%	21,26%
Shanghai Composite	Kina	3.570,11	2,79%	16,41%

Izvor: Bloomberg.

1.2. Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u bp	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,71%	0,8	-10,1
	10y	-0,55%	1,9	-34,6
Francuska	2y	-0,68%	3,3	-10,1
	10y	-0,32%	2,5	-36,6
Španija	2y	-0,54%	9,2	-14,9
	10y	0,04%	-0,4	-39,1
Italija	2y	-0,41%	0,6	-36,5
	10y	0,53%	-1,2	-88,3
UK	2y	-0,13%	3,2	-75,6
	10y	0,29%	9,1	-52,9
SAD	2y	0,14%	1,4	-144,5
	10y	1,12%	20,1	-75,7
Kanada	2y	0,19%	-1,1	-148,0
	10y	0,81%	13,8	-81,6
Japan	2y	-0,13%	0,4	0,1
	10y	0,03%	1,5	4,4

Izvor: Bloomberg.

1.3. Kretanja na FX tržištu

EUR			USD				
Kurs	Promena EUR u %		Kurs	Promena USD u %			
	1w	YoY		1w	YoY		
EUR/USD	1,2229	0,11%	9,99%	USD/EUR	0,8177	-0,12%	-9,08%
EUR/GBP	0,9005	0,76%	6,15%	USD/GBP	0,7365	0,70%	-3,49%
EUR/CHF	1,0834	0,20%	0,12%	USD/CHF	0,8860	-0,01%	-8,97%
EUR/JPY	127,17	0,80%	4,84%	USD/JPY	103,99	0,77%	-4,68%
EUR/CAD	1,5541	-0,03%	7,29%	USD/CAD	1,2708	-0,16%	-2,46%

Izvor: Bloomberg.

1.4. Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR			LIBOR								
	nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,56%	2,1	-2,6	0,09%	2,0	-146,0	0,05%	1,0	-66,3	-0,72%	0,3	-1,9
1M	-0,56%	-0,1	-10,7	0,13%	-1,8	-155,1	0,03%	1,0	-67,3	-0,81%	0,0	-4,8
3M	-0,55%	-0,5	-16,0	0,22%	-1,4	-161,0	0,03%	0,2	-77,0	-0,77%	-0,4	-9,4
6M	-0,53%	-0,4	-19,8	0,25%	-1,1	-162,8	0,03%	0,4	-83,8	-0,73%	-0,2	-11,0
12M	-0,51%	-1,1	-25,9	0,33%	-1,2	-162,2	0,08%	-0,8	-89,8	-0,61%	0,2	-13,3

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci a ESTR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.

Izvor: Bloomberg.

1.5. Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q1 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12.09.19.	21.01.21.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15.03.20.	27.01.21.	0,00-0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19.03.20.	04.02.21.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27.03.20.	20.01.21.	0,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	25.03.21.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,11% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,2213 do 1,2349 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,2229 do 1,2300 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Tokom prve polovine nedelje na tržištu je ojačala spremnost investitora za preuzimanje rizika, usled čega su investitori kupovali rizičnije valute, uključujući i evro, dok je dolar slabio. Niske kamatne stope u SAD, masivni budžetski i trgovinski deficiti, kao i očekivanja da će oporavak svetske trgovine pozitivno odraziti na vrednost drugih valuta, uticali su na slabljenje dolara. Investitori su bili usmereni na niz ekonomskih pokazatelja koji izlaze u toku nedelje, kao i na izbore za senatore u američkoj saveznoj državi Džordžiji. Ukoliko oba njihova kandidata odnesu pobjedu, demokrate će preuzeti kontrolu nad Senatom, što bi vodilo većem fiskalnom stimulusu i olakšalo izabranom predsjedniku Bajdenu sprovođenje drugih odluka.

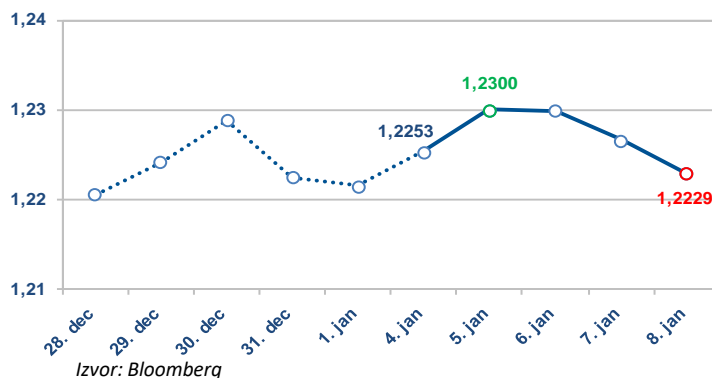
Sredinom nedelje evro je dobijao na vrednosti u odnosu na dolar, zbog očekivanja tržišnih učesnika da će demokrate preuzeti kontrolu nad Senatom, nakon što je jedan njihov kandidat pobjedio, a drugi vodio na izborima za senatora u Džordžiji. Analitičari generalno očekuju da će Senat koji kontrolišu demokrate biti pozitivan za globalni ekonomski rast i, samim tim, za rizičnije valute i klase aktive. U takvim okolnostima kurs EUR/USD dostigao je nivo od 1,2349, najviši od aprila 2018. godine.

U izveštajnom periodu evro je ojačao prema dolaru za 0,11%.

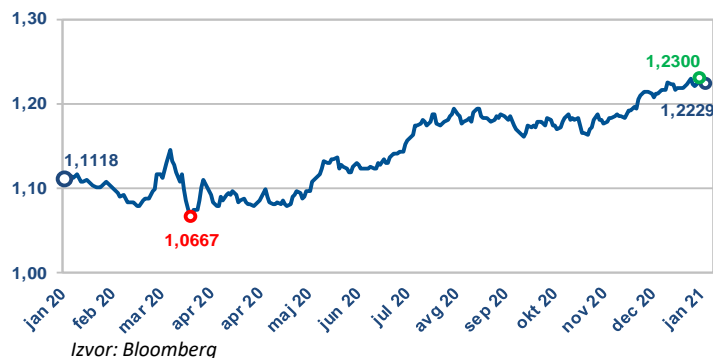
Očekivanja novih stimulativnih mera dodatno su podstakli slabi podaci s tržišta rada (*ADP Employment change*), koji su pokazali da je broj radnih mesta u privatnom sektoru SAD smanjen, prvi put od aprila ove godine, što ukazuje na snažan negativan uticaj koji poslednji talas epidemije ima na tržište rada u SAD. S druge strane, industrijske porudžbine u SAD u novembru bile su bolje od očekivanja, ukazujući na kontinuirani oporavak proizvodnog sektora. Međutim, nakon toga dolar se oporavio, usled zatvaranja kratkih pozicija od strane investitora, pa je kurs EUR/USD na zatvaranju imao praktično nepromenjenu vrednost u odnosu na kraj prethodnog dana.

Nakon što se kurs EUR/USD u četvrtak ponovo popeo na najviši nivo od aprila 2018. godine, dolar je počeo da jača zbog očekivanja bržeg ekonomskog oporavka u narednom periodu, kao i realizovanja profita od strane investitora. Pobjeda Bajdena povećala je očekivanja dodatnih fiskalnih stimulativnih mera, a njihovo sprovođenje biće mu olakšano zauzimanjem većine u Senatu od strane demokrata, što je uticalo na rast prinosa državnih obveznica SAD dužih ročnosti i jačanje dolara.

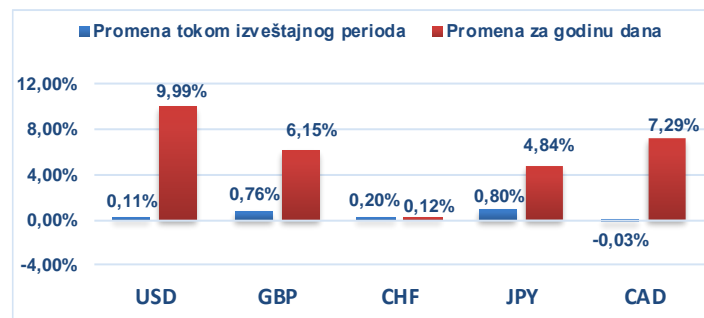
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD poslednjih godinu dana

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Rast prinosa američkih državnih obveznica povećao je atraktivnost dolara, pa je on u petak dobijao na vrednosti. Broj radnih mestara van sektora poljoprivrede u SAD (*Nonfarm payrolls – NFP*) u decembru je smanjen za 140 hiljada, što je prvi pad u poslednjih osam meseci, iako je bio očekivan skroman rast od 50 hiljada. Stopa nezaposlenosti iznosila je 6,7%. Nakon objave izveštaja dolar je inicijalno oslabio, jer su lošiji podaci s tržišta rada povećali očekivanja za dodatnim stimulativnim merama, ali je ubrzo ponovo počeo da jača, pa je kurs EUR/USD izveštajni period završio na nivou od 1,2229 dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajne nedelje minimalno su povećani na kraćem delu krive, dok su kod instrumenata duže ročnosti znatno povećani. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za 1,4 b.p. (na 0,14%), a prinos desetogodišnje obveznice za 20,1 b.p. (na 1,12%), tako da je znatno povećan nagib krive.

Na kretanje prinosa uticali su povećani optimizam na tržištu usled očekivanja da će administracija novoizabranog predsednika SAD Bajdena pružiti snažan fiskalni stimulans, a nakon što je demokratska stranka obezbedila (tesnu) većinu u oba doma Kongresa, kao i vakcinacije, koja je u toku.

Stopa nezaposlenosti je ostala nepromenjena, na 6,7%, kao i stopa participacije na tržištu rada, 61,5%. Zarade (po radnom satu) povećane su za 0,8% u decembru u odnosu na prethodni mesec, što je najbrži rast od aprila, ili 5,1% u odnosu na decembar prošle godine.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u SAD (NFP – Non-Farm Payrolls) smanjen je za 140 hiljada, iako je bio očekivan skroman rast od 50 hiljada, što ukazuje na prvo smanjenje zaposlenosti za poslednjih osam meseci usled snažnog trećeg talasa epidemije i uvođenja dodatnih restriktivnih mera. Broj radnih mesta i dalje je za oko 10 miliona manji nego u periodu pre početka epidemije.

Usled rasta optimizma, prinos desetogodišnje državne obveznice SAD povećan je za preko 20 b.p.

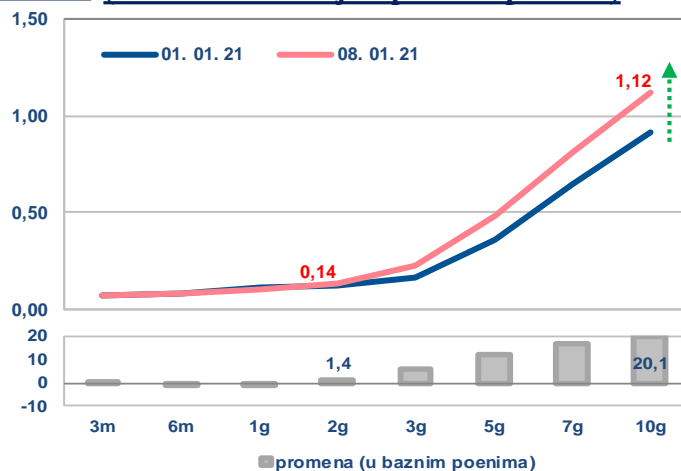
ISM indeks uslužnog sektora SAD u decembru ostvario je vrednost od 57,2, što je daleko iznad očekivanja 54,5 i vrednosti iz novembra (55,9). Rast je, pre svega, uzrokovan poremećajima u lancima snabdevanja zbog situacije sa COVID-19 (62,8 u odnosu na prethodni nivo od 57). Pored toga, poslovna aktivnost je porasla, dostigavši nivo od 59,4, što je za 1,4 više od nivoa iz prošlog meseca. Nove porudžbine porasle su za čak 6,9 poena i trenutno iznose 57,3. S druge strane, nivo zaposlenosti je pao sa 51,5 na 48,2. Posmatrano po sektorima, 14 sektora od ukupno njih 18 prijavilo je ekspanziju, dok su sektori najviše pogođeni virusom korona, umetnost i zabava, smeštaj i ugostiteljstvo, ponovo zabeležili pad aktivnosti.

ISM indeks proizvodnog sektora u SAD u decembru je znatno povećan, na 60,7, nakon 57,5 u novembru, što je daleko iznad očekivanih 56,8. Vrednost indeksa je na najvišem nivou za poslednje dve godine. Komponenta koja se odnosi na obim proizvodnje povećana je na 64,8, što je najviši nivo od januara 2011, dok je komponenta koja se odnosi na nove porudžbine imala vrednost od čak 67,9, što je najviše od januara 2004. Nivo zaliha ostao je na niskom nivou (37,9) ukazujući da se može očekivati snažan rast proizvodne aktivnosti i u narednim mesecima, dok je komponenta koja se odnosi na nabavne cene povećana na najviši nivo od maja 2018. godine, ukazujući da bi rast troškova kod proizvođača mogao da podstakne brži rast inflacije u SAD u narednim mesecima.

Broj novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD u toku protekle nedelje (koja se završila 2. januara) iznosio je 787 hiljada, što je ispod očekivanih 800 hiljada i nešto manje od prošlonedeljnog broja od 790 hiljada. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za socijalnu pomoć u nedelji pre (do 26. decembra) iznosio je 5,07 miliona, što je ispod očekivanja i nivoa iz prethodnog meseca (5,2 miliona)

1.9.

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10.

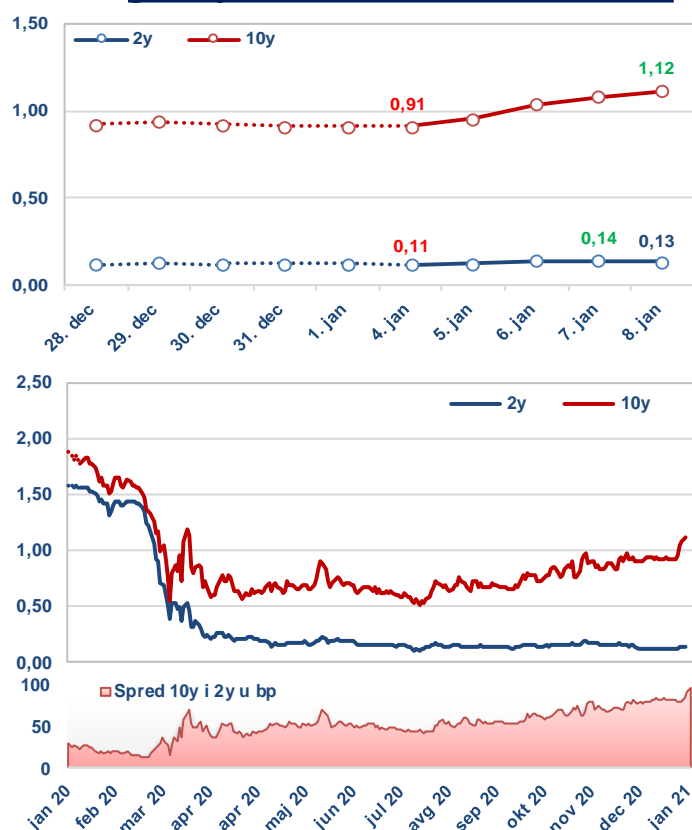
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede, u 000	Dec	50	-140	336
ISM indeks proizvodnog sektora	Dec	56,8	60,7	57,5
ISM indeks uslužnog sektora	Dec	54,5	57,2	55,9

Izvor: Bloomberg.

1.11.

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica su povećani, uz znatan rast prinosa državnih obveznica kratkog roka dospeća (do godinu dana), čime je smanjen nagib krive. Prinosi hartija od vrednosti kraćeg roka korigovani su tokom izveštajnog perioda, nakon većeg pada krajem prethodne godine. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 1 b.p. i iznosio je -0,71%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 2 b.p. i iznosio je -0,55%.

Stopa inflacije u zoni evra u decembru iznosila je -0,3% u odnosu na isti mesec prethodne godine, a na tom nivou se nalazi od septembra. Isto važi i za stopu bazne inflacije, koja je ponovo iznosila 0,2%. Nakon ovoga, može se očekivati blagi rast inflacije usled prestanka dejstva pojedinih faktora koji su negativno uticali na inflaciju (smanjenje stope PDV-a u Nemačkoj, pad cena nafte i niska inflacija usluga), ali u srednjem roku inflatorni pritisci ostaju i dalje slabi.

Stopa nezaposlenosti u zoni evra iznosi 8,3% u novembru, što je ispod 8,4% u oktobru i 8,7% u julu prošle godine, kada je bila najviša od početka pandemije virusa korona. Stopa nezaposlenosti pre pandemije iznosila je 7,2% u februaru. Iako su mnoge zemlje imale restriktivne mere na snazi tokom novembra, nije u većoj meri povećana nezaposlenost, a u nekim zemljama se čak beleži i pad nezaposlenosti. Mali rast nezaposlenosti od početka pandemije posledica je podrške tržištu rada i šema skraćenog radnog vremena. Uprkos smanjenju nezaposlenosti od jula, u narednom periodu može doći do novog rasta nezaposlenosti, što će zavisiti od nekoliko faktora, uključujući potencijalne bankrote firmi, kao i period važenja programa podrške tržištu rada.

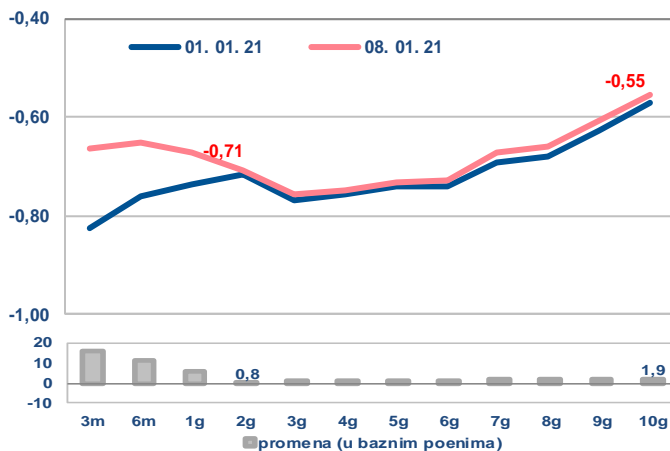
Stopa inflacije u zoni evra u decembru je, četvrti mesec zaredom, iznosila -0,3% YoY.

Pokazatelj ekonomskog sentimenta (*ESI*) za zonu evra povećan je u decembru za 2,7 poena, na 90,4 (očekivano 89,8), usled rasta optimizma potrošača i u industrijskom sektoru. Rast vrednosti u odnosu na prethodni mesec beleži i komponenta zaposlenosti. Blagi pad u odnosu na novembar beleži se u oblasti usluga i maloprodaje. Podaci ukazuju na nešto manji pad ekonomske aktivnosti u četvrtom tromesečju, ali i na veću neizvesnost bržeg oporavka početkom 2021. godine, usled toga što su restriktivne mere u mnogim zemljama, posebno u Nemačkoj, produžene najmanje do kraja januara.

Maloprodaja u zoni evra u novembru smanjena je za 6,1%, što je najveći pad od aprila i viši od očekivanog (3,4%), a nakon rasta od 1,5% u prethodnom mesecu.

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u novembru povećana je za 0,9% (očekivano 0,8%), nakon rasta od 3,4% u prethodnom mesecu. Na godišnjem nivou, industrijska proizvodnja je i dalje niža za 2,6%, dok je u odnosu na nivo pre krize (februar 2020) proizvodnja niža za 3,8%. Mesečnom rastu doprineli su skoro svi sektori. Građevinski sektor zabeležio je rast aktivnosti od 1,4%, dok je proizvodnja energenata smanjena za 3,9%. Izvoz u Nemačkoj povećan je za 2,2% u novembru (očekivano 1%), nakon rasta od 0,8% u oktobru, dok je uvoz povećan za 4,7%, pa je suficit trgovinskog bilansa smanjen na 17,2 milijarde evra, sa 19,4 milijarde evra u oktobru. Ovi podaci ukazuju na to da nemačka privreda možda može izbeći pad u četvrtom tromesečju 2020. godine.

1.12. Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

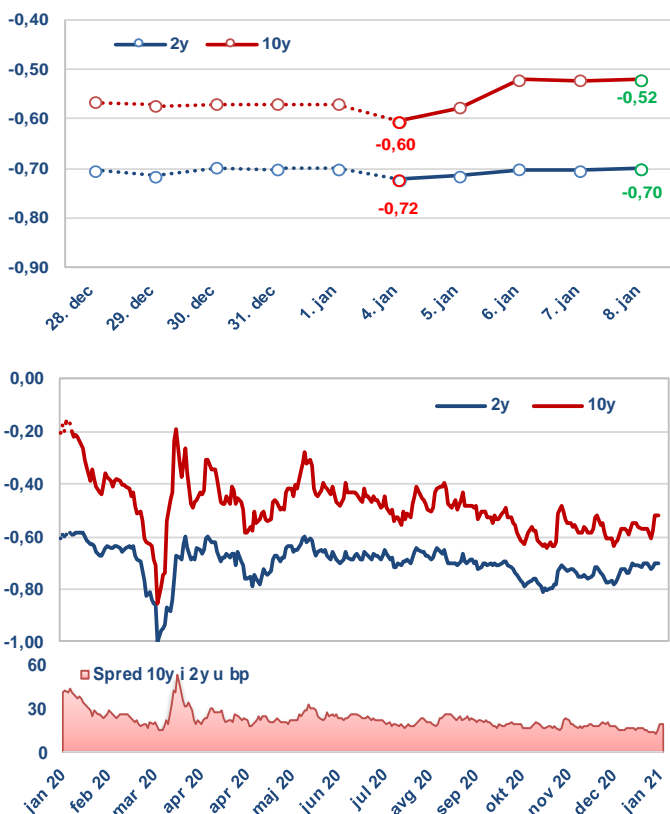
Izvor: Bloomberg.

1.13. Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa inflacije, zona evra	Dec	-0,3%	-0,3%	-0,3%
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Nov	8,5	8,3	8,4
Indikator ekonomskog sentimenta, zona evra	Dec	89,8	90,4	87,7

Izvor: Bloomberg.

1.14. Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1.

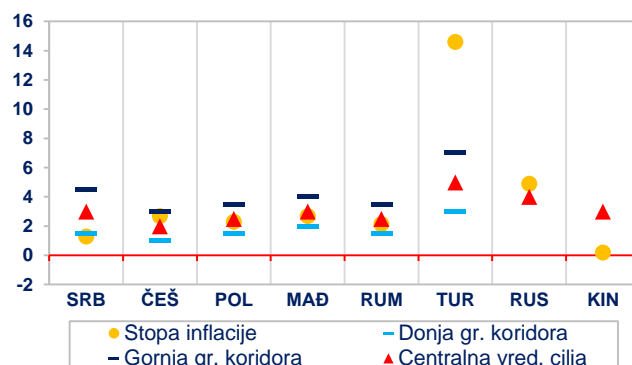
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj Q1, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10.12.20	14.1.21	-
Češka (CNB)	0,25	-0,75	7.5.20	4.2.21	0,25
Poljska (NBP)	0,10	-0,40	28.5.20	13.1.21	0,10
Mađarska (MNB)	0,60	-0,15	21.7.20	26.1.21	0,60
Rumunija (NBR)	1,50	-0,25	5.8.20	9.2.21	1,50
Turska (CBRT)	17,00	2,00	24.12.20	21.1.21	-
Rusija (CBR)	4,25	-0,25	24.7.20	12.2.21	4,15
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / * prvo tromesečje 2021. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu anketa iz novembra 2020, osim za Poljsku, Rusiju i Kinu (ankete iz decembra).

2.2.

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Stopa inflacije u Turskoj je u decembru 2020. godine iznosila 14,6% međugodišnje, što je iznad nivoa iz septembra (14,0%) i iznad očekivanja analitičara (14,2%). Međutim, objava znatnijeg povećanja inflacije od očekivanog ipak nije negativno uticala na kretanje kursa turske lire prema dolaru, što predstavlja rezultat nešto kredibilnijeg stava monetarne politike Centralne banke Turske (CBRT) u prethodnom periodu. Podsećamo, CBRT je na decembarskom sastanku povećala referentnu stopu više nego što se očekivalo (za 200 b.p.), navodeći da će karakter monetarne politike ostati restriktivan sve dok se ne uspostavi kontrola nad inflacionim izgledima.

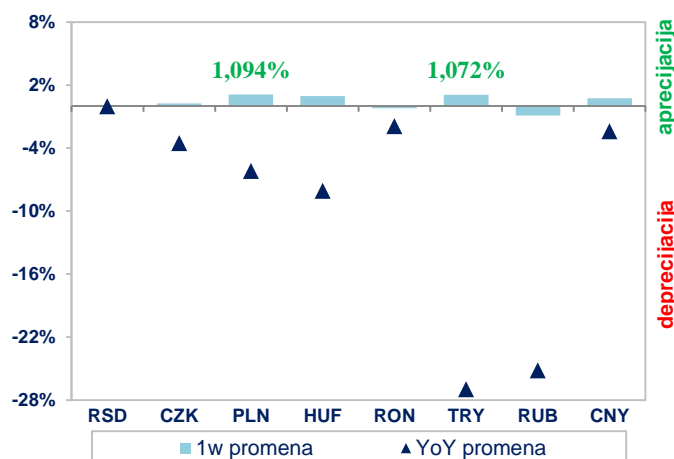
Prema preliminarnim podacima, stopa inflacije u Poljskoj je u decembru smanjena na 2,3% međugodišnje, što je ispod nivoa iz novembra (3,0%) i ispod očekivanja analitičara (2,6%). Smanjenje je vođeno uglavnom znatnijim smanjenjem cena prehrambenih proizvoda. **Smanjenje inflatornih pritisaka u Poljskoj pokrenulo je špekulacije na tržištima da bi centralna banka Poljske (NBP) na sastanku u januaru mogla doneti odluku o smanjenju kamatnih stopa**, posebno ako se uzmu u obzir devizne intervencije NBP u decembru, realizovane s ciljem sprečavanja prekomerne aprecijacije zlota. Međutim, guverner NBP Adam Glapinski izjavio je da novo smanjenje referentne stope predstavlja opciju isključivo ukoliko se realizuje negativan scenario NBP, odnosno u slučaju pogoršavanja situacije s pandemijom i slabijih ekonomskih performansi poljske ekonomije od očekivanih.

Caixin PMI indeks proizvodnog sektora u Kini znatnije je smanjen u decembru, pri čemu se još uvek nalazi na visokom nivou i u zoni ekspanzije. Vrednost indeksa je u decembru iznosila 53 (novembar: 54,9).

Krajem izveštajnog perioda objavljeni su i podaci o rastu industrijske proizvodnje u Mađarskoj i Češkoj u novembru, koji su ukazali na usporavanje industrijske aktivnosti u ovim zemljama. Naime, u Mađarskoj je rast industrijske proizvodnje u novembru iznosio 1,6% međugodišnje (oktobar: 2,7%), čime je prekinut niz od šest uzastopnih meseci pozitivnog rasta industrijske proizvodnje na mesečnom nivou (u novembru: -1,2% MoM). U Češkoj je rast industrijske proizvodnje u novembru iznosio 0,1% međugodišnje (oktobar: 0,8%), što je i očekivano s obzirom na drugi talas širenja virusa korona u ovoj zemlji, koji je negativno uticao na domaću tražnju.

2.3.

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4.

Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	2,818	-17,8	-16,7
Češka	1,284	3,2	-29,6
Poljska	1,234	0,5	-96,3
Mađarska	2,113	3,0	10,4
Rumunija	2,922	-3,8	-141,1
Turska	12,720	21,0	86,0
Rusija	5,915	0,0	-44,5
Kina	3,143	0,4	1,1

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za 2,87%. Ona se kretala u rasponu od 1.844,12 do 1.950,22 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

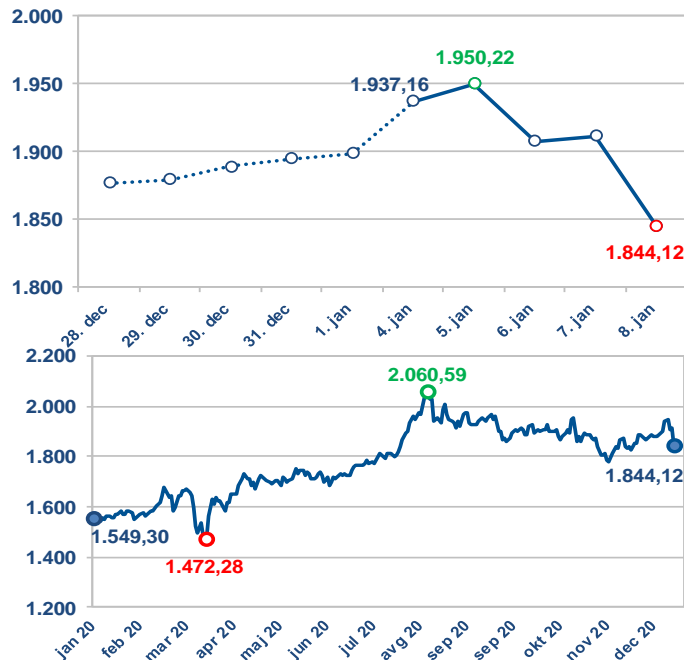
Na pad cene zlata, tokom posmatranog perioda, uticali su sledeći faktori: jačanje dolara krajem nedelje, rast prinosa na državne obveznice SAD, prodaja pozicija u zlatu, koju su pojedini investitori videli kao priliku za realizaciju kratkoročne zarade, kao i započete vakcinacije širom sveta, koje su znatno uticale na spremnost tržišnih investitora za preuzimanje rizika i investicije u rizičnije klase aktive, a time i na obaranje cene zlata.

Cena zlata je smanjena za 2,87% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.844,12 USD/Oz.

Na povremeni rast cene zlata, u posmatranom periodu, uticali su sledeći faktori: neizvesnost oko ishoda izbora u Džordžiji za dva mesta u Senatu SAD (pobornici rasta cene zlata se nadaju da bi demokratska kontrola „celog“ Kongresa SAD podrazumevala lakši put za novoizabranog predsednika Džo Bajdena da zatraži i dobije dodatnu fiskalnu podršku, koja podstiče veća inflatorna očekivanja, više novca, uz pad njegove vrednosti, a time i rast cene zlata), povremeno slabljenje vrednosti dolara, kao i vesti o sporijem stepenu vakcinacije u SAD, što nosi uverenje da će oporavak biti sporiji nego što je optimizam tržišnih učesnika (oko vakcinacije) na to ukazivao.

3.1.

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, cena nafte tipa brent porasla je za 9,10% i kretala se u rasponu od 50,02 do 55,88 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

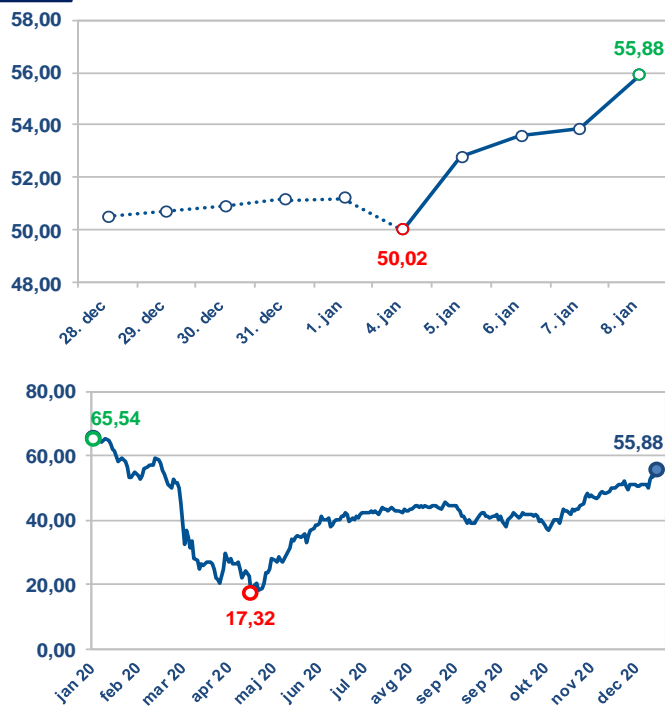
Na rast cena nafte, tokom posmatranog perioda, uticali su sledeći faktori: slabljenje dolara, vesti pred sastanak grupe OPEC+ da se neće ići u pravcu dodatnog povećanja proizvodnje (uz ubeđivanje Rusije da ne povećava svoju proizvodnju nafte, koja je zbog dešavanja oko virusa korona prošle godine opala i dostigla najniži nivo zabeležen 2011), iznenađenje na sastanku OPEC+ gde je S. Arabija, najveći izvoznik sirove nafte u svetu, saopštila svoju odluku da u februaru i martu dobrovoljno snizi svoju proizvodnju za 1 milion barela dnevno, kao i izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o padu zaliha sirove nafte i naftnih derivata u SAD.

Cena nafte je porasla za 9,10% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 55,88 USD/bbl.

Na pad cena nafte, prvog dana posmatranog perioda, uticale su informacije da stopa vakcinacije u SAD nije u skladu s planovima (do sada se vakcinisalo samo oko 2 miliona ljudi, dok je planirano skoro deset puta više) i procene o usporenom oporavku potrošnje u prvoj polovini 2021. godine.

3.2.

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.